

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

SOCIOLOGIJA

SOC D-S009

SOC.09.HR.R.K1.24

Sociologija

Prazna stranica

SOC D-S009

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte ispit dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje 90 minuta bez stanke.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Kada riješite ispit, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili prilikom pisanja odgovora, ispravljate ovako:

a) zadatak zatvorenog tipa

Dobro

Ispravljanje pogrešnog unosa

C

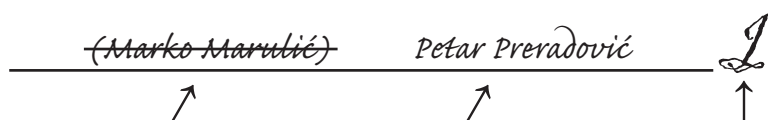
Prepisani točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

Loše

b) zadatak otvorenog tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

SOC D-S009

99

Sociologija

I. Zadatci višestrukog izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

1. Koje funkcije R. Merton povezuje s objektivnim i namjeravanim posljedicama djelovanja pojedinaca?

- A. latentne
- B. manifestne
- C. strukturne
- D. vrijednosne

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Koja metoda istraživanja stratifikacije traži od ispitanika određivanje vlastitog položaja u društvenoj stratifikaciji?

- A. reputacijska
- B. objektivna
- C. subjektivna
- D. psihološka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Kako se naziva nejednakost pristupa društvenim dobrima?

- A. depriviranost
- B. devijantnost
- C. dekvilifikacija
- D. deprimiranost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. U kojem se stoljeću sociologija razvila u samostalnu znanost?

- A. u 17.
- B. u 18.
- C. u 19.
- D. u 20.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SOC D-S009

01

Sociologija

<p>5. Koji stadij razvitka društva ne pripada teoriji A. Comtea?</p> <p>A. teološki B. metafizički C. militaristički D. pozitivni</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. Koji sociolog proučava društveni život sa stajališta interakcionizma?</p> <p>A. Erving Goffman B. Herbert Spencer C. Karl Marx D. Talcott Parsons</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Koja značajka birokracije odgovara Weberovu idealnom tipu?</p> <p>A. oligarhija B. izokrenuta racionalnost C. samodovoljnost D. impersonalnost</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>8. U kojem je stilu odlučivanja najmanji utjecaj vođe?</p> <p>A. u autoritarnom B. u demokratskom C. u laissez-faire D. u revolucionarnom</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>9. Koja se organizacija, prema A. Etzioniju, ubraja u utilitarističke organizacije?</p> <p>A. crkva B. mentalna bolnica C. sabirni logor D. tvornica</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SOC D-S009</p> <p> 01</p>	

Sociologija

<p>10. Koji sociolog govori o suvremenom društvu kao „društvu rizika“?</p> <p>A. Manuel Castells B. Noam Chomsky C. Raymond Boudon D. Ulrich Beck</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>11. Koje grupe pojedincu služe kao mjerilo procjene društvenog položaja?</p> <p>A. autoritarne B. terapijske C. primarne D. referentne</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Kako se naziva društveni pritisak kojim se nastoji osigurati da većina članova društva poštuje norme?</p> <p>A. socijalna diferencijacija B. društvena struktura C. socijalna kontrola D. društvena stratifikacija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Koja teorija objašnjava problem devijantnosti sa stajališta simboličkog interakcionizma?</p> <p>A. konfliktna teorija B. teorija etiketiranja C. teorija socijalne razmjene D. teorija strukturalnog pritiska</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>14. Kako se naziva prosudba tuđe kulture prema standardima vlastite?</p> <p>A. antropocentrizam B. etnocentrizam C. relativizam D. multikulturalizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div data-bbox="260 2107 439 2143" data-label="Text"> <p>SOC D-S009</p> </div> <div data-bbox="1357 2061 1510 2200" data-label="Image"> </div>	

Sociologija

<p>15. Koja je vrsta kulture usmjerena na široku potrošnju kulturnih proizvoda kojima se priznaje određena umjetnička vrijednost?</p> <p>A. masovna B. narodna C. popularna D. visoka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Koji je od navedenih identiteta sekundarni?</p> <p>A. spol B. osobnost C. rod D. zanimanje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Kako se naziva vrsta socijalizacije u kojoj djeca uče roditelje novim tehnologijama?</p> <p>A. anticipativna B. resocijalizacija C. obrnuta D. razvojna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Koji čimbenik socijalizacije utječe na razvoj pojedinca od rođenja do zrelosti?</p> <p>A. grupa vršnjaka B. sportski klub C. obitelj D. škola</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Kako se naziva stajalište prema kojem su društvene značajke odlučujuće za objašnjenje ponašanja?</p> <p>A. biološki determinizam B. psihološki relativizam C. kulturni determinizam D. prirodni relativizam</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> SOC D-S009 <div style="text-align: right;"> 01 </div> </div>	

Sociologija

<p>20. Kako se naziva zajednički život dviju osoba bez formalno sklopljenog braka?</p> <p>A. sekta B. endogamija C. kohabitacija D. incest</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>21. Koji opis odgovara sociološkoj definiciji braka?</p> <p>A. društveno prihvaćena seksualna zajednica dviju ili više osoba B. grupa čiji članovi imaju utilitarnu i formalnu interakciju C. relativno trajna grupa povezana srodstvom i nasljeđivanjem D. skupina pojedinaca koji imaju slične životne šanse</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>22. O kojoj je pojavi riječ ako nastavnik na temelju neke pogreške procijeni učenika kao problematičnog?</p> <p>A. o etiketiranju B. o kredencijalizmu C. o kompenziranju D. o ritualizmu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>23. Koje su značajke crkve kao vjerske organizacije?</p> <p>A. Crkva je velika i društveno etablirana organizacija. B. Crkva društvu pripisuje nadnaravne osobine. C. Crkva uvijek odbacuje dominantne vrijednosti društva. D. Crkva je relativno mala i kratkotrajna vjerska skupina.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>24. Koji se idealni tip vlasti, prema M. Weberu, zasniva na iznimnim i nadnaravnim osobinama vođe?</p> <p>A. birokratski B. karizmatički C. racionalni D. tradicionalni</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SOC D-S009</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Sociologija

<p>25. Koja se ideologija temelji na čuvanju starih običaja i tradicije?</p> <p>A. ameliorizam B. konzervativizam C. liberalizam D. socijalizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Koji je osnovni cilj obrazovanja prema E. Durkheimu?</p> <p>A. formalno stvaranje statusnih grupa B. prenošenje normi i vrijednosti društva C. reproduciranje kulture vladajuće klase D. učvršćivanje društvene pozicije pojedinaca</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Kako se nazivaju pokreti koji se suprotstavljaju dominaciji multinacionalnih kompanija?</p> <p>A. antiglobalizacijski B. religijski C. globalizacijski D. potrošački</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>28. Koji se element organiziranja društvenog i političkog života u demokraciji odnosi na civilno društvo?</p> <p>A. javnost B. ministarstvo C. parlament D. vlada</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>29. Koja se značajka odnosi na „globalni grad“?</p> <p>A. važno središte svjetskog gospodarstva B. jaka vojna i politička neovisnost C. orijentiranost isključivo na industrijsku proizvodnju D. jaka državna kontrola nad gradskom upravom</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> SOC D-S009 <div style="text-align: right;"> 01 </div> </div>	

Sociologija

30. Koje načelo **ne pripada** konceptu „održivog razvoja“?

- A. Ekonomske odluke trebaju uključivati bolji odnos prema okolišu.
- B. Treba promijeniti materijalistički sustav vrijednosti građana.
- C. Rješavanjem ekoloških problema trebaju se baviti samo siromašne zemlje.
- D. Očuvanje biološke raznovrsnosti važno je za svaku državu.

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

SOC D-S009

01

Sociologija

II. Zadatci kratkog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti kratkim odgovorom (s nekoliko riječi ili jednom rečenicom).
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

31. Koja je dva aspekta društvenog života trebala proučavati Comteova „socijalna fizika“?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

32. Navedite dva kulturna pokreta na čijim se idejama temelje nastanak i rani razvoj sociologije.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

33. Kojoj teorijskoj perspektivi u sociologiji pripada T. Parsons, a kojoj G. H. Mead?

T. Parsons: _____

G. H. Mead: _____

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

34. Koja se metoda istraživanja koristi za prikupljanje podataka o političkim orijentacijama populacije neke države? Kako se naziva manji broj ispitanika izdvojenih iz populacije na kojima će se provesti ispitivanje?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

<p>35. Kako se dijele grupe s obzirom na stupanj bliskosti i povezanosti među članovima?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. U koje se dvije vrste sankcija ubraja povećanje plaće?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Koji tip gomile, prema H. Blumeru, nastaje spontano i kratko traje, a koji nastaje planirano i regulirano?</p> <p>Nastaje spontano i kratko traje: _____</p> <p>Nastaje planirano i regulirano: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Koji je sociolog proširio Marxovu teoriju stratifikacije s još dvjema dimenzijama? Navedite te dvije dimenzije društvene stratifikacije.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Kako se nazivaju društva sa stratifikacijskim sustavom u kojem se položaji relativno lako mijenjaju? Navedite vrstu položaja koja prevladava u takvim društvima.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>SOC D-S009</p> <div style="text-align: right;"> 02 </div>	

Sociologija

<p>40. Koji se tip socijalizacije odvija u prvim godinama života pojedinca i koji je čimbenik socijalizacije u tom procesu najvažniji?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Definirajte pojam društvenih normi. Navedite dvije vrste društvenih normi.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Koji je sociolog smatrao da se ritualima pojačava društvena integracija? Kako se naziva ta vrsta rituala?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>43. U koju se vrstu ubraja balet „Labuđe jezero” P. I. Čajkovskog, a u koju tradicionalni plesovi određene regije?</p> <p>Balet „Labuđe jezero”: _____</p> <p>Tradicionalni plesovi: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>44. Kako se naziva brak između dviju, a kako brak između više osoba?</p> <p>Brak između dviju osoba: _____</p> <p>Brak između više osoba: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>SOC D-S009</p> <div style="text-align: right;"> 02 </div>	

Sociologija

- 45.** Kako se naziva sustavno i formalizirano prenošenje znanja? Koji je čimbenik socijalizacije zadužen za taj proces?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 46.** Kako se naziva relativno mala vjerska skupina koja se odvojila od crkve, a kako kratkotrajna i najmanje formalno organizirana vjerska skupina?

Vjerska skupina koja se odvojila od crkve:

Kratkotrajna i najmanje formalno organizirana vjerska skupina:

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 47.** Koji tip političkog poretka omogućuje slobodno sudjelovanje svih građana u političkom odlučivanju? Navedite dvije vrste tog poretka.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 48.** Koja se ideologija zalaže za individualizam, a koja za egalitarizam?

Ideologija koja se zalaže za individualizam: _____

Ideologija koja se zalaže za egalitarizam: _____

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

- 49.** Koji se ekonomski poredak temelji na privatnom vlasništvu i slobodnom tržištu?
Koji sociolog smatra da su na razvoj tog poretka utjecale religijske vrijednosti?

0 ☐

1 ☐

bod

0 ☐

1 ☐

bod

- 50.** Kako se naziva veliki porast broja gradskog stanovništva u modernom društvu?
Kako se naziva neprekinuti niz povezanih naselja koji nastaje tim procesom?

0 ☐

1 ☐

bod

0 ☐

1 ☐

bod

SOC D-S009

02

Sociologija

III. Zadatci produženog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti u nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono bitno za zadatak.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 51.** Definirajte makrosociološki i mikrosociološki pristup proučavanju društva. Navedite jednu mikrosociološku perspektivu i njezina predstavnika.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 52.** Koje su osnovne postavke pozitivizma u sociologiji? Navedite predstavnika pozitivizma te objasnite Weberovu kritiku pozitivizma.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

53. Definirajte pojmove društvene uloge i društvenog položaja. Koja teorija povezuje igranje uloga u svakodnevnom životu s procesom „upravljanja dojmom o sebi“?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

54. Objasnite pojam društvene stratifikacije. Navedite kako na društvenu stratifikaciju gledaju predstavnici funkcionalističke, a kako predstavnici konfliktne perspektive.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

55. Objasnite pojam kulture i tvrdnju da je nastanak kulture temeljen na simboličkoj komunikaciji. Koja teorijska perspektiva ističe važnost simboličke komunikacije?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

56. Kako E. Goffman naziva organizacije koje provode resocijalizaciju? Navedite jedan primjer takve organizacije i tri njezine karakteristike.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

- 57.** Navedite tri vrste obitelji s obzirom na odnose moći među njihovim članovima. Objasnite pojam patrijarhalnosti te navedite dvije sociološke perspektive koje različito gledaju na ulogu muškarca kao skrbnika obitelji.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 58.** Navedite i usporedite osnovne postavke suvremenog funkcionalističkog i interakcionističkog pristupa obrazovanju. Objasnite pojam etiketiranja.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

59. Kako E. Durkheim objašnjava pojmove svetog i profanog? Čime je reguliran pristup vjernika svetom?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

60. Objasnite o kojim trima čimbenicima ovise demografske promjene u društvu.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC D-S009

02

Sociologija

Prazna stranica

SOC D-S009

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC D-S009

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC D-S009

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC D-S009

99

